

Dosarul nr. 2ra-1485/22
2-20014584-01-2ra-12102022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – D. Șușchevici
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – L. Pruteanu, I. Țurcan, Iu. Cotruță

ÎNCHEIERE

11 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de Compania de Asigurări „Moldasig” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Gheorghii Adam,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Acord Grup” împotriva Companiei de Asigurări „Moldasig” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Alina Merciuț cu privire la repararea prejudiciului material, încasarea penalității și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Compania de Asigurări „Moldasig” Societate pe Acțiuni și s-a menținut hotărârea din 18 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 03 februarie 2020 SA „Acord Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva CA „Moldasig” SA, intervenient accesoriu Alina Merciuț, privind încasarea despăgubirii de asigurare în mod de regres, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a invocat că la 22 decembrie 2016 între SA „Acord Grup”, Arusoii Gheorghe și SC „AV Broker Asigurare Reasigurate” SRL a fost perfectat contractul de asigurare facultativă a mijlocului de transport auto, conducătorului auto și a pasagerilor auto nr. xxxxx, cu eliberarea poliței de asigurare xxxxx, prin care a fost asigurat autovehiculul de marca xxxxx”, anul producerii xxxxx, număr de înregistrare xxxxx.

La 26 martie 2017 în mun. Chișinău, șos. Muncești -Băcioii Noi s-a produs un accident rutier în care a fost implicat autovehiculul asigurat de model xxxxx,

număr de înmatriculare xxxxx și autovehiculul de model xxxxx cu număr de înmatriculare xxxxx, condus de Alina Merčiuț.

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI03 686274 din 27 martie 2017 vinovată de producerea accidentului rutier a fost recunoscut conducătorul Alina Merčiuț, care la momentul accidentului rutier deținea polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto nr.RCAI-002246790, eliberată de Compania de Asigurări „Moldasig” SA.

În rezultatul accidentului rutier, autovehiculul asigurat de model xxxxx, nr. de înmatriculare xxxxx, a fost parțial deteriorat, fiindu-i cauzat proprietarului Arusoi Gheorghe prejudiciu material.

La data de 28 martie 2017 persoana păgubită Gheorghe Arusoi s-a adresat cu o cerere de compensare a daunei, în urma căreia la 30 martie 2017 SA „Acord Grup” a deschis dosarul de daune nr.089/17 .

Prin scrisoarea din 28 martie 2017 SA „Acord Grup” a invitat CA „Moldasig” SA la procesul de constatare a pagubei - examinarea automobilului xxxxxcu număr de înmatriculare xxxxx, pentru data de 30 martie 2017, ora 15:30.

Prin scrisoarea din 11 mai 2017, recepționată de pârât la data de 11 mai 2017, SA „Acord Grup” SA a invitat CA „Moldasig” SA la procesul de constatare suplimentară a pagubei - examinarea automobilului xxxxx cu număr de înmatriculare xxxxx, pentru data de 12 mai 2017.

La data de 06 iunie 2017 Gheorghe Arusoi s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către SA „Acord Grup”, intervenient accesoriu CA „Moldasig”SA privind încasarea despăgubirii de asigurare.

Prin încheierea din 27 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost confirmată tranzacția de împăcare încheiată între părți și încetat procesul civil.

La data de 16 februarie 2018 sumă despăgubirii de asigurare în mărime de 84067 lei a fost integral achitată prin transfer lui Gheorghe Arusoi, fapt confirmat prin ordinul de plată din 16 februarie 2018.

Deoarece la momentul accidentului rutier persoana vinovată deținea polița de asigurare nr.RCAI-002246790 (perioada de asigurare 27.04.2016 - 26.04.2017) obligatorie de răspundere civilă eliberată de CA „Moldasig” SA, companiei pârâte i-a fost înaintată reclamație de recuperare a prejudiciului material față de asigurătorul de răspundere civilă auto al persoanei vinovate.

La data de 14 ianuarie 2019 SA „Acord Grup” a notificat pârâta CA „Moldasig” SA despre necesitatea recuperării sumei prejudiciului, prin înaintarea notificării, reclamația fiind recepționată.

Prin cererea din 31 ianuarie 2019 CA „Moldasig” SA a solicitat prezentarea devizului de calcul pentru reparația autovehiculului xxxxx și factura fiscală.

Prin răspunsul cu nr. de ieșire 328 din 15 mai 2019 au fost expediate copiile actelor solicitate de CA „Moldasig” SA.

Automobilul xxxxx, nr/î xxxxx, a fost reparat. Actele ce confirm achitarea sumei de 84067 lei pentru reparația autovehiculului asigurat au fost anexate la notificarea din 14 ianuarie 2019 și scrisoarea din 15 mai 2019.

Compania de Asigurări „Moldasig” SA nu a recuperat în termen suma de 84067 lei.

SA „Acord Grup” a solicitat încasarea din contul CA „Moldasig” SA în beneficiul SA „Acord Grup” SA a sumei de 84067 lei cu titlu de prejudiciu moral și a tuturor cheltuielilor de judecată.

Ulterior, SA „Acord Grup” și-a concretizat cererea de chemare în judecată, suplimentar având în vedere că ulterior depunerii acțiunii în instanță, la data de 30 iunie 2020 CA „Moldasig” SA a transferat pe contul SA „Acord Grup” suma de 41 410,80 lei.

Reclamantul a subliniat că prin procesul-verbal de constatare a daunelor nr. 089/17 CASCO din 30 martie 2017, procesul-verbal de constatare a daunelor nr. 089/17 CASCO din 12 mai 2017 toate părțile implicate au stabilit că sunt de acord că evaluarea costului reparației, care a fost efectuată la unitatea specializată „Grand Auto”, „PSR Service” SRL. Procesele-verbale menționate au fost semnate fără obiecții.

Conform Actului de executare a lucrărilor nr. PKW071919 din 05 aprilie 2017, bonului de casă în sumă de 315 lei, actului de executare a lucrărilor nr. VSM007880 din 15 iulie 2017 și bonului pe casă în sumă de 33155 lei, se confirmă achitarea lucrărilor de reparație a autovehiculului xxxxx, nr/î xxxxx, în suma totală de 33470 lei.

Conform contului nr. 140 din 03 aprilie 2017, eliberat de unitatea specializată SRL „Grand-Auto („Garant Prest” SRL), costul pieselor la mâna a doua pentru reparația automobilului xxxxx, nr/î xxxxx, constituie 40 215 lei.

Conform contului nr. 80 din 30 mai 2017, eliberat de „PSR Service” SRL, costul pieselor pentru reparația automobilului xxxxx cu număr de înmatriculare xxxxx constituie 37824 lei.

Conform facturii nr. 11/25/3 din 30 mai 2017, eliberate de „DTM Auto” SRL costul pieselor pentru reparația automobilului xxxxx, nr/î xxxxx, constituie 48444 lei.

Suplimentar a mai invocat că la 30 martie 2017 a fost efectuată examinarea autovehiculului asigurat cu participarea reprezentantului CA „Moldasig” SA, iar la data de 11 aprilie 2017 asiguratul a prezentat contul eliberat de către unitatea specializată SRL „Grand Premium” pentru reparația autovehiculului în sumă de 82449 lei. În contul prezentat era inclusă piesa (балка заднего моста - 16259 lei) care nu a fost inclusă în actul de constatare din 30 martie 2017. Totodată, acest cont a fost transmis către SRL „Garant Prest”, care la data de 18 aprilie 2017 a prezentat contul său în sumă de 40215 lei inclusiv (балка моста - 8400 lei).

Ulterior, SA „Acord Grup” SA a anunțat asiguratul că conform deciziei comisiei de regularizare a pagubelor automobilul avariat va fi reparat la SRL „Garant Prest”.

La data de 12 mai 2017 la solicitarea asiguratului a fost efectuată examinarea suplimentară a automobilului la serviciul specializat SRL „Grand Premium”, iar în urma reviziei suplimentare a fost exclusă piesa (балка заднего моста).

Astfel, către SA „Acord Grup” au parvenit conturile de la companiile de service în sumele respectiv de: 37824,00 lei, 48444,00 lei, 31664,00 lei – fără includerea unei piese (балка заднего моста).

În final asiguratului i-a fost achitată manopera și costul pieselor reieșind din media la trei conturi.

Astfel, reieșind din prevederile art. 23 alin. (11) al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, suma despăgubirii de asigurare care urmează a fi recuperată de compania pârâtă, constituie – 72 831 lei (calculul fiind în felul următor: costul reparației 33470 lei; costul pieselor auto: cont DTM Auto SRL - 48444 lei; cont Grand Auto - 40215 lei (-8400 lei) = 31815 lei; cont PSR Service SRL - 37824 lei. Media în baza conturilor de la 3 stații: 81914 lei + 65285 lei + 71294 lei = 226893 lei / 3 = 72831 lei.)

Deoarece la data de 30 iunie 2020 CA „Moldasig” SA a transferat pe contul SA „Acord Grup” suma de 41410 lei, suma diferenței neachitate a despăgubirii de asigurare constituie 72831 lei - 41410,80 lei = 31420,20 lei.

A solicitat încasarea de la CA „Moldasig” SA în beneficiul SA „Acord Grup” SA în ordine de regres a diferenței despăgubirii de asigurare în sumă de 31420,20 lei; a sumei penalității legale în mărime de 16 315,86 lei; a cheltuielilor de judecată - taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în suma de 2522,01 lei și cheltuielile suportate pentru acordarea asistenței juridice în suma de 4500 lei (f.d. 119 vol. I).

Prin hotărârea din 18 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă. S-a încasat din contul CA „Moldasig” SA în beneficiul SA „Acord Grup” SA suma despăgubirii de asigurare în mod de regres în mărime de 31420,20 lei, penalitatea în sumă de 16 315,86 lei, cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 4500 lei, cât și taxa de stat achitată de către reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 2522,01 lei, iar în total suma de 54 758,07 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 25 noiembrie 2021, în termenul legal, CA „Moldasig” SA a contestat-o cu apel.

Prin decizia din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de CA „Moldasig” SA și s-a menținut hotărârea din 18 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Instanțele ierarhic inferioare au stabilit incontestabil că SA „Acord Grup” a reparat prejudiciul în mărime de 84067 lei, cauzat lui Gheorghe Arusoi în urma accidentului rutier produs la 26 martie 2017. Astfel, instanțele de judecată au stabilit că SA „Acord Grup” SA are dreptul la compensarea prejudiciului, în temeiul art. 22, alin.13 al Legii nr.414 din 22 decembrie 2016 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, precum și la compensarea cheltuielilor de judecată.

Instanța de apel a menționat că prin prisma prevederilor art. 23 alin. (11) al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006, suma despăgubirii de asigurare care urmează a fi recuperată de la SA „Moldasig” SA constituie 72831 lei, reieșind din următorul calcul: costul reparației 33470 lei; costul pieselor auto: cont DTM Auto SRL - 48444 lei; cont Grand Auto - 40215 lei -8400 lei = 31815 lei; cont PSR Service SRL - 37824 lei. Astfel, media în baza conturilor de la 3 stații: 81914 lei + 65285 lei + 71294 lei = 226893 lei constituie = 72831 lei.

Având în vedere că de către SA „Moldasig” la 30 iunie 2020 a fost transferată parțial pe contul SA „Acord Grup” SA suma de 41410,80 lei, suma diferenței neachitate a despăgubirii de asigurare constituie (72831 lei - 41410,80 lei) = 31420,20 lei, or art. 19 din Legea nr.414 din 22 decembrie 2006 cu privire la

asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule prevede că după ce a luat cunoștință de producerea accidentului, asigurătorul este obligat: a) să deschidă dosar de daune; ... să închidă dosarul de daune privind vătămările corporale sau decesul în cel mult 10 zile calendaristice din data depunerii de către păgubit a ultimului document de confirmare a pagubelor; să achite despăgubirea de asigurare în termenele stabilite prin prezenta lege.

Asigurătorul este obligat să soluționeze cererea și să achite despăgubirea de asigurare în cel mult 3 luni din data depunerii cererii de despăgubire. Reieșind din faptul că SA „Acord Grup”, în calitate de asigurător, a achitat reprezentantului păgubitului Gheorghe Arusoi despăgubirea de asigurare în sumă de 84067 lei, de către CA „Moldasig” SA la 30 iunie 2020 a fost transferată parțial pe contul SA „Acord Grup” SA suma de 41410,80 lei, instanța de apel și prima instanță au dispus încasarea în ordine de regres de la CA „Moldasig” SA a diferenței despăgubirii de asigurare în mărime de 31420,20 lei.

Totodată, Conform art. 6 alin. (6) din Legea nr. 407 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurări, în caz de încălcare a termenului de plată a indemnizației de asigurare sau a despăgubirii de asigurare din vina asigurătorului, acesta va plăti asiguratului, beneficiarului asigurării și/sau păgubitului, pentru fiecare zi de întârziere, penalitate de 0,1% din suma indemnizației sau despăgubirii.

Din prevederile art. 17 alin. (2) al Legii nr. 407 din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări rezultă că asigurătorul nu este în drept să nu plătească despăgubirea de asigurare în cadrul asigurării de răspundere civilă. În asigurarea de răspundere civilă, asigurătorul are dreptul, în cazurile prevăzute la alin.(1), la acțiune de regres față de persoana răspunzătoare de cauzarea prejudiciului.

În sensul prevederilor legale enunțate, instanțele de judecată au stabilit că CA „Moldasig” SA a recepționat pretenția înaintată de SA „Acord Grup” privind recuperarea daunei materiale la 17 mai 2019, fapt confirmat prin copia avizului de recepție, iar CA „Moldasig” SA nu a executat obligația de achitare a daunei materiale în termenul acordat. Astfel, instanțele de judecată au apreciat ca fiind întemeiată pretenția privind încasarea penalității din contul CA „Moldasig” SA în beneficiul SA „Acord Grup” SA în sumă de 16 315,86 lei.

În speță, având în vedere că SA „Acord Grup” a avut câștig de cauză, instanțele ierarhic inferioare au încasat din contul CA „Moldasig” SA în beneficiul SA „Acord Grup” cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 4500 lei, cât și taxa de stat achitată de către reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 2522,01lei.

La 23 septembrie 2022 CA „Moldasig” SA, reprezentată de avocatul Gheorghii Adam, a declarat recurs împotriva deciziei din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că mărimea despăgubirii de asigurare achitate de către SA „Acord Grup” în temeiul contractului de asigurare facultativă a bunurilor, în speță, nu poate fi opozabil integral companiei, întrucât compensarea integrală a prejudiciului material suportat de asigurat în temeiul contractului, este o condiție esențială izvorâtă din natura acestui tip de contract, totodată mărimea

despăgubirii de asigurare a fost stabilită prin acordul părților ca urmare a tranzacției de împăcare din 13 februarie 2018.

În concluzie, a indicat că instanțele ierarhic inferioare nu au dat o apreciere justă și obiectivă a probelor prezentate, arbitrar dând prioritate poziției reclamantei.

În conformitate cu articolul 433 lit. a), b), c) și d) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată a verificat dacă actul judecătoresc poate fi atacat cu recurs, dacă cererea dedusă judecării este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Completul constată că, în speță, cererea de recurs este îndreptată împotriva deciziei din decizia din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă. De asemenea, aceasta este depusă de către CA „Moldasig” SA, reprezentată de avocatul Gheorghii Adam, care are calitatea procesuală de pârâtă și este îndreptățită să o conteste, nefiind depusă repetat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Conform scrisorii de expediere a actului judecătoresc, se atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurentei CA „Moldasig” SA la data de 22 iulie 2022, însă date care să confirme recepționarea ei la materialele dosarului lipsesc. Prin urmare recursul declarat la 23 septembrie 2022 se consideră a fi depus în termen.

La 18 octombrie 2022 Curtea Supremă de Justiție a notificat participanților la proces copia recursului motivat, explicându-le dreptul de a depune referință asupra criticilor formulate în recurs. (f.d. 20, 21 vol. II).

Prin referința din 11 noiembrie 2022 intimată SA „Acord Grup” a solicitat de a declara recursul ca fiind inadmisibil.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la articolul 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de către CA „Moldasig” SA, reprezentată de avocatul Gheorghii Adam, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul de admisibilitate reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către CA „Moldasig” SA, reprezentată de avocatul Gheorghii Adam, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă CA „Moldasig” SA, reprezentată de avocatul Gheorghii Adam, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către CA „Moldasig” SA, reprezentată de avocatul Gheorghii Adam, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (11) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Compania de Asigurări „Moldasig” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Gheorghii Adam, împotriva deciziei din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Maria Gervas